07/09/2024

Η προσφορά της Ιεράς Μονής Κύκκου στα ελληνικά γράμματα

/ Ιερές Μονές

γράφει ο Κωστής Κοκκινόφτας

Η Ιερά Μονή Κύκκου επετέλεσε από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής της ένα πολύπλευρο εθνικό, πνευματικό και πολιτιστικό έργο και υπήρξε χώρος, όπου προαγόταν το μοναχικό ιδεώδες, και όαση καλλιέργειας των ελληνικών γραμμάτων, των τεχνών και του πολιτισμού. Δυστυχώς οι καταστροφικές πυρκαγιές, που συνέβησαν κατά καιρούς στη Μονή, κατέστρεψαν πολλά από τα πολύτιμα κειμήλιά της και αφάνισαν σχετικές μαρτυρίες για τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της.

Ωστόσο, τα χειρόγραφα των χρόνων της Λατινοκρατίας (1191-1571) και της Τουρκοκρατίας (1571-1878), που σώθηκαν στο Αρχείο της, ή και αλλού, αποτελούν μοναδικά τεκμήρια του σημαντικού ρόλου της στη διαφύλαξη της ελληνορθόδοξης παράδοσης του νησιού. Ανάμεσά τους περιλαμβάνεται ψαλτήρι του έτους 1472,

που φυλάσσεται σήμερα στη βιβλιοθήκη του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, το οποίο, όπως αναφέρει ο αντιγραφέας του, μοναχός Συμεών, γράφτηκε «στη Λαύρα του Κύκκου», φράση που υποδηλώνει την πνευματική ακτινοβολία της Μονής.

Από τις προσθήκες και τις παραλλαγές, που εισάγει, φαίνεται ότι ο Συμεών ήταν άριστος γνώστης της γραμματικής και του συντακτικού της ελληνικής γλώσσας, καθώς και της εκκλησιαστικής ορολογίας. Η δε μικρογράμματη γραφή, που χρησιμοποιεί, είναι αποκαλυπτική της σχέσης της Μονής Κύκκου με άλλα κέντρα του Ελληνισμού, όπου αναπτύχθηκε, όπως την Κωνσταντινούπολη.

Επίσης, το γεγονός ότι το ψαλτήρι παραγγέλθηκε για τις ανάγκες του ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Πεδουλά φανερώνει τη λειτουργία κέντρου αντιγραφής χειρογράφων στη Μονή και υπογραμμίζει τον ρόλο, που επιτελούσε στη διάδοση των λειτουργικών βιβλίων στις πόλεις και στα χωριά της Κύπρου, κατά την πολύ δύσκολη περίοδο της ξένης κατοχής.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο ΕΔΩ.